

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 สรุปสาระสำคัญและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
1.3 หลักการและเหตุผลในการแก้ปัญหา	5
1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.5 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	7
1.6 ขั้นตอนการทำวิจัย	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 ทฤษฎีการประมวลผลภาพ	9
2.1 บทนำ	9
2.2 คุณสมบัติภาพดิจิทัล	9
2.3 แผนภาพสี	11
2.4 สัญญาณลuminance	13
2.5 เทคนิคการประมวลผลภาพ แบ่งได้ 2 วิธี	13
2.6 ขั้นตอนก่อนการประมวลผล	15
2.7 วิธีวิหวลคิว	16
2.8 การตรวจหาขอบด้วยตัวดำเนินการแบบเกรเดียนต์	17
2.9 การเชื่อมโยงจุดภาพโดยฮัฟฟรานฟอร์ม	19

บทที่ 3 การออกแบบโปรแกรมการวิเคราะห์ภาพถนนเพื่อหาขอบทางโดยวิธีวิซวลคิว	24
3.1 การจัดเตรียมข้อมูลภาพถนนเพื่อการวิเคราะห์ภาพถนนเพื่อหาขอบทางโดยวิธีวิซวลคิว	24
3.2 ขั้นตอนก่อนการประมวลผลภาพ	25
3.3 ขั้นตอนการประมวลผลภาพ	28
3.4 การออกแบบโปรแกรมการวิเคราะห์ภาพถนนเพื่อหาขอบทางโดยวิธีวิซวลคิว	43
บทที่ 4 การทดลองและผลการทดลอง	46
4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	46
4.2 ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล	46
4.3 ขั้นตอนการทดสอบโปรแกรม	48
4.4 การทดลองความเร็วในการประมวลผลของภาพขนาดต่าง ๆ	51
4.5 การทดลองความถูกต้องในการประมวลผลภาพถนนแบบต่าง ๆ ระหว่างภาพที่ผ่านและไม่ผ่านการลดสัญญาณรบกวนโดยวิธีการกรองแบบผ่านต่ำ	52
4.6 การทดลองความถูกต้องในการประมวลผลของภาพถนนในสภาวะต่าง ๆ และขนาดต่าง ๆ กัน	53
4.7 การทดลองความถูกต้องในการประมวลผลของภาพถนนแบบวิซวลคิว	55
4.8 การทดลองความถูกต้องในการประมวลผลของภาพถนนแบบวิซวลคิว โดยใช้การจัดพื้นที่บางส่วนในภาพ	62
4.9 การทดลองความถูกต้องในการประมวลผลของภาพถนนแบบวิซวลคิว โดยการแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	69
4.10 การทดลองความถูกต้องในการประมวลผลของภาพถนนแบบวิซวลคิว โดยกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	76
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	85
5.1 สรุปผลการวิจัย	85
5.2 ปัญหา	88
5.3 ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	92

	หน้า
ภาคผนวก ก ตัวอย่างรูปภาพถนนที่ใช้ในการทดลอง	93
ภาคผนวก ข การใช้โปรแกรม	103
ประวัติผู้เขียน	107

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ผลการทดลองความเร็วในการวิเคราะห์ภาพขนาดต่างๆ	51
4.2 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนกับภาพที่ผ่านการลดสัญญาณรบกวน โดยวิธีการกรองแบบผ่านต่ำ	52
4.3 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนกับภาพที่ไม่ผ่านการลดสัญญาณรบกวน โดยวิธีการกรองแบบผ่านต่ำ	52
4.4 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวลาดยางที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยใช้การประมวลผลภาพทั้งหมด	53
4.5 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวคอนกรีตที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยใช้การประมวลผลภาพทั้งหมด	53
4.6 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนสภาพต่างๆ โดยใช้การประมวลผลภาพ ทั้งหมด	54
4.7 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนที่ปรากฏเงาต่างๆ บนผิวถนน โดยใช้การ ประมวลผลภาพทั้งหมด	54
4.8 สรุปผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนน โดยใช้การประมวลผลภาพทั้งหมด	54
4.9 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวลาดยางที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วน	55
4.10 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวคอนกรีตที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วน	55
4.11 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนสภาพต่างๆ โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วน	56
4.12 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนที่ปรากฏเงาต่างๆ บนผิวถนน โดยแบ่ง ภาพออกเป็น 2 ส่วน	56
4.13 สรุปผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วน	56
4.14 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวลาดยางที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 3 ส่วน	57

[illegible]

[illegible]

ตาราง	หน้า
4.46 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนสภาพต่างๆ โดยแบ่งภาพออกเป็น 5 ส่วน และใช้การจัดพื้นที่บางส่วนในภาพ	68
4.47 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนที่ปรากฏเงาต่างๆ บนผิวถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 5 ส่วนและใช้การจัดพื้นที่บางส่วนในภาพ	68
4.48 สรุปผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 5 ส่วนและใช้การจัดพื้นที่บางส่วนในภาพ	68
4.49 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวลาดยางที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วนและใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	69
4.50 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวคอนกรีตที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วนและใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	70
4.51 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนสภาพต่างๆ โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วน และใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	70
4.52 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนที่ปรากฏเงาต่างๆ บนผิวถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วนและใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	70
4.53 สรุปผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วนและใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	71
4.54 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวลาดยางที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 3 ส่วนและใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	71
4.55 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวคอนกรีตที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 3 ส่วนและใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	71
4.56 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนสภาพต่างๆ โดยแบ่งภาพออกเป็น 3 ส่วน และใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	72
4.57 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนที่ปรากฏเงาต่างๆ บนผิวถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 3 ส่วนและใช้การแบ่งส่วนภาพจากความยาวเส้นขอบทางในภาพ	72

[illegible]

4.80 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวคอนกรีตที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 4 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	81
4.81 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนสภาพต่างๆ โดยแบ่งภาพออกเป็น 4 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	81
4.82 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนที่ปรากฏเงาต่างๆ บนผิวถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 4 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	82
4.83 สรุปผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 4 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	82
4.84 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวลาดยางที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 5 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	82
4.85 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนผิวคอนกรีตที่ถ่ายภาพทุกๆ ชั่วโมง ตั้งแต่ 7.00 ถึง 17.00 โดยแบ่งภาพออกเป็น 5 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	83
4.86 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนสภาพต่างๆ โดยแบ่งภาพออกเป็น 5 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	83
4.87 ผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนนที่ปรากฏเงาต่างๆ บนผิวถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 5 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	83
4.88 สรุปผลการทดลองการประมวลผลภาพถ่ายถนน โดยแบ่งภาพออกเป็น 5 ส่วนและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยนในแต่ละส่วนภาพตามความเหมาะสม	84

สารบัญภาพ

เรื่อง	หน้า
1.1 แสดงบล็อกไดอะแกรมการวิเคราะห์ภาพถนนเพื่อหาขอบทางโดยวิธีวิถีขลิ้ว	6
2.1 การชักตัวอย่างและการควอนไทซ์ภาพ	11
2.2 แผนภาพสี CIE	12
2.3 พีระมิดสี	13
2.4 แสดงตัวอย่างการใช้วงจรกรองแบบผ่านต่ำ	15
2.5 แสดงตัวอย่างการลดขนาดภาพด้วยการหาค่าเฉลี่ย	16
2.6 แสดงตัวอย่างการประมวลผลภาพแบบวิธีวิถีขลิ้ว	16
2.7 แสดงมาสก์แบบ โซเบล	19
2.8 แสดงภาพภายหลังการตรวจหาขอบและกำหนดค่าขีดเริ่มเปลี่ยน (แสดงจุดภาพที่เป็นขอบ)	19
2.9 แสดงการควอร์ไทซ์พิกัด (a, b) สำหรับใช้ในฮัฟทรานฟอร์ม	20
2.10 แสดงวิธีการใช้ฮัฟทรานฟอร์มเพื่อหาเส้นตรงในพิกัด (x,y)	21
2.11 แสดงการใช้ฮัฟทรานฟอร์มในการแปลงจุดภาพในพิกัด (x,y) ไปเป็นพิกัด (r,φ)	22
2.12 แสดงตัวอย่างการประยุกต์ใช้งานฮัฟทรานฟอร์ม	23
3.1 แสดงขั้นตอนการจัดหาข้อมูลภาพถ่ายถนน	24
3.2 แสดงขั้นตอนก่อนการประมวลผลภาพ	25
3.3 ขั้นตอนการลดสัญญาณรบกวนด้วยวิธีการกรองแบบผ่านต่ำ	26
3.4 ขั้นตอนการลดขนาดภาพ	27
3.5 แสดงขั้นตอนการประมวลผล	28
3.6 แสดงขั้นตอนการแปลงภาพสีเป็นภาพระดับสีเทา	29
3.7 แสดงขั้นตอนการหาค่าสีสัน	31
3.8 แสดงผลลัพธ์ของการใช้การหาค่าสีสัน	32
3.9 แสดงขั้นตอนการเกรเดียนร้ขนาด	33
3.10 แสดงขั้นตอนการเกรเดียนร้ทิศทาง	34
3.11 แสดงผลการเกรเดียนร้ขนาดกับรูปที่ 3.8	35

เรื่อง	หน้า
3.12 แสดงผลการเกรเดียนต์ทิศทางกับรูปที่ 3.11	35
3.13 การตัดภาพออกเป็นสองส่วนเพื่อวิเคราะห์หาเส้นขอบทางด้วยฮัฟทรานฟอร์ม	36
3.14 แสดงขั้นตอนการหาเส้นตรงด้วยฮัฟทรานฟอร์ม	37
3.15 แสดงผลการใช้การจัดจุดภาพที่ไม่ใช่เส้นขอบทาง	38
3.16 แสดงขั้นตอนการจัดจุดภาพที่ไม่ใช่เส้นขอบทาง	38
3.17 แสดงผลการใช้การจัดพื้นที่บางส่วนในภาพ	39
3.18 แสดงขั้นตอนการจัดพื้นที่บางส่วนที่ในภาพ	39
3.19 แสดงขั้นตอนการประมวลผล เมื่อวิซวลคิวแบ่งภาพออกเป็น 2 ส่วนขึ้นไป	40
3.20 แสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมการวิเคราะห์ภาพถนนเพื่อหาขอบทางโดยวิธีวิซวลคิว ที่ใช้ในงานวิจัยนี้	41
3.21 แสดงขั้นตอนการหาเส้นขอบทางโดยพิจารณาค่าความสว่าง	42
3.22 แสดงผลลัพธ์การหาเส้นขอบทางโดยพิจารณาค่าความสว่างกับภาพต้นแบบที่ผ่าน การแปลงภาพสีเป็นภาพระดับสีเทา	43
4.1 แสดงการเปิดไฟล์ข้อมูลภาพในโปรแกรมก่อนการประมวลผล	47
4.2 แสดงการลดขนาดภาพในโปรแกรมก่อนการประมวลผล	48
4.3 แสดงการเปิดเพิ่มข้อมูลในโปรแกรมวิเคราะห์ภาพถนนเพื่อหาขอบทางโดยวิธีวิซวลคิว	49
4.4 แสดงผลลัพธ์ของการประมวลผลภาพถ่ายถนน	49
4.5 แสดงภาพขนาดต่างๆ ที่นำมาทดสอบ	51
5.1 แสดงผลการประมวลผลภาพวิซวลคิว ที่มีการแบ่งส่วนภาพออกเป็น 2 ส่วนใช้กับภาพ ถ่ายถนนที่มีเงาปรากฏบนผิวถนน	86
5.2 แสดงผลการประมวลผลภาพวิซวลคิว ที่มีการแบ่งส่วนภาพออกเป็น 3 ส่วนใช้กับภาพ ถ่ายถนนที่มีเงาปรากฏบนผิวถนน	86
5.3 แสดงการใช้ภาพที่ประมวลผลทุก ๆ จุดภาพในภาพ กับภาพถนนที่เป็นเส้นตรง	87
5.4 แสดงการใช้ภาพที่ประมวลผลทุก ๆ จุดภาพในภาพ กับภาพถนนที่เป็นเส้นโค้ง	87
5.5 แสดงผลการประมวลผลภาพแบบวิซวลคิว ที่มีการแบ่งส่วนภาพออกเป็น 5 ส่วนใช้ กับภาพถนนที่เป็นทางโค้ง	87